

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vím - myslím si, že vím...	Chtěl bych vědět... (otázky)	Dozvěděl jsem se...

Nejrozšířenějším druhem klíštěte ve střední Evropě je **klíště obecné** a patří do řádu **roztočů**. Jedná se o ektoparazita, který se **živí krví jiných živočichů, tedy i člověka**. Tělo klíštěte se skládá ze dvou částí - kulatého těla a malé hlavy, na které je umístěno i ústní ústrojí klíštěte. Vývojový cyklus klíštěte trvá 1 - 3 roky.

Zajímavosti o klíštěti obecném:

- samice klíštěte **saje zhruba týden** krev svého hostitele (zvětší se přitom zhruba na 1,5 cm a váha plně nasátého klíštěte může být až 200x větší než hladového klíštěte) a po páření **naklade stovky až tisíce vajíček** do země
- z vajíček se vylíhnou **šestinohé larvy** (bílé barvy a o velikosti zhruba 0,5 mm), které již potřebují sát krev a jako první hostitel zde většinou slouží malí hlodavci, poté se svlékají na zemi a přechází do dalšího stádia
- **nymfa** (průhledná až bílá a o velikosti 1 - 2 mm) má již 8 noh a potřebuje opět k proměně do dalšího stádia krev hostitele, kterým je většinou hlodavec či pták, poté se proměňuje do své finální podoby
- dospělec klíštěte obecného (je šedý až zrzavě hnědý a o velikosti 2 - 4 mm) saje krev již **na větších obratlovcích**, jako jsou divoká zvěř, domácí zvířata či člověk.

V různých fázích vývoje vydrží klíště obecné velmi dlouho bez další potravy. Při podmínkách v laboratoři vydržela klíšťata, která byla předtím plně nasátá až 10 let bez potravy. Ve volné přírodě žijí zhruba 3 - 5 let.

- Samci klíšťat umírají po páření, samičky umírají po naklazení vajíček
- při hledání potravy slouží klíšťatům tzv. Hallerův orgán, který slouží jako chemoreceptor a je schopen rozpoznat látky vylučované živočichy jako je amoniak, oxid uhličitý nebo kyselina mléčná
- klíšťata nepadají ze stromu, jak se často tvrdí, ale na svoji oběť čekají na stéblech trávy, na keřích či kmenech stromů
- klíšťata jsou schopna přežít celý program v automatické pračce při 40 °C
- klíšťata přežijí až 3 týdny pod vodou, proto klíšťata nikdy nesplachujte do toalety nebo umyvadla
- klíšťata přežijí až 12 hodin při teplotách pod -10 °C
- vedle komárů jsou klíšťata největší přenašeči nemocí, v Evropě mají v tomto ohledu dokonce prvenství

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- v některých regionech je více než 50 % klíšťat infikováno boreliemi
- klíšťata upřednostňují vlhké prostředí
- klíšťata přezimují v myších norách, kde jsou schopny přežít i teploty kolem -15 °C
- klíšťata mohou být aktivní již při 5 °C, takže se mohou vyskytnout i na podzim či v zimě
- celosvětově existuje víc než 900 druhů klíšťat

<https://www.krejsashop.cz/cs/m-121-kliste-obecne-ixodides>